

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.

Hirdetések egyezség szerint közöltetnek.
Nyiltér soronként 30 fill.

Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BOR JÁNOS.

Megjelenik hetenként egyszer szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Csak egy arasznyi földet!

Nap-nap után bál, multságok, estélyek, lakadalmak, keresztelők, egyéb hangulatok, összejövetek vig zaja tölti be a fővárost és a vidék házait. Kisebb-nagyobb csoportokban, de egy-egy napon százezrek lelkülete derül fel a farsang örömeiben.

Hazámfiak! Honleányok! a jól eső óráknak derüjében ragyogjon ki lelketekből egy pillanatra az anyaföldnek szeretete: az aradi vértanuk megszentelt földterületéhez tapadó kegyeletérzések.

Meg akarjuk a nemzet számára szerezni ezt a helyet. Ki akarjuk ásatni az ottan porladó csontokat. Oltárát akarjuk emelni a hazaszeregetnek. Ebben segítsetek!

Akik örömben usztok és mulatok, adjatok és szedjetekek össze néhány koronát erre a célra s küldjetekek azt be Arad szabadkirályi város tanácsának, hogy egy vagy több négyszögöl a ti kezekeken át s a ti nevetekkel jusson a nemzeti kegyelet leróvására.

Csak egy arasznyi földet adjatok, hogy a nemzeté lehessen az egész terület!

Budapest, 1909. január hó 28-án.

Dr. Barabás Béla,

országgyűlési képviselő,
az Aradon működő tízenhármass bizottság elnöke.

Politikai hetiszemle.

Kósza híreknek egész garmadája sutto, beszél, jajgat és örvend az állítólagos válságon. E hírek forrásai, terjesztői közismertek: az a had az, ame-

lyiknek egyik részét történeti idők vihara; nemzeti felébredésnek tiszta levegője söpörte és tüntette el a Porondról, a másik részét pedig kielégítetlen ambíciók, szereplési viszketegség, nemzetiségi érdekek, meg egymás önös célok sarkalnak a koalíció elleni frondörködésre. Sajnos csak az, hogy ezeknek a lelkiismeretlenül terjesztett hazug híreknek felülhet jóhiszeműen sok ezer tájékozatlan bár, de igaz érzésű magyar ember is, meg hogy ez a frondörködés a Lajtán túl ürügyül szolgál annak a konstataálására, hogy magában a nemzet felfogásában sincs meg az egységesség és az összetartás.

A világ mind a négy tája felé szétröpített válsághírek legnagyobb része az önálló bank felállításának kérdése köré csoportosul, tápanyagát pedig abban a sűrű politikai-járásban leli, amelyet az utolsó héten a bécs. Burg kapui láttak. Holott a dolog egészen természetes, világos és egyszerű. A bankszabadalom lejárt és megújításának vagy meg nem újításának kérdése fölött való döntés a politikában előtérbe állította ezt a nagy fontosságú kérdést most, jölehet az e fölött való döntés nem foglaltatott azok közé a teendőkhöz, amelyeknek megoldása céljából a koalíció az átmeneti kormányzást vállalta. Ezeknek a feladatoknak kétségkívül legfontosabbika, az általános választójog kérdése, még nincsen megoldva, maga az átmeneti kormányzás éppen a harmadfél év alatt végzett munka, és sok szociális jelentőségű törvényalkotás miatt és — ne felejtjük el — a horvátoknak hónapokig tartott megbénító obstrukciója miatt hosszabb ideig húzódik, mint az talán eredetileg kontemplálva volt. Akkor tehát, amikor a vállalt és még megoldásra váró feladatok közé a kalendáriumbeli kényszer egy olyan nagy fontosságú kérdésben való állásfoglalás kényszerűségét iktatta bele, mint amilyen a bankkérdés, talán még sem csodálkozhatni azon, és talán nem feltétlen ismérve a válságnak az, ha a korona tanácsosai, ha a magyar parlamenti élet vezetőférfiai a trón elé járul-

nak, hogy e kérdésekkal kapcsolatban nemzetépítő parlamenti munka zavartalanságának módozatairól informálják az uralkodót.

De ha ez a politikai eljárás nem volna teljesen magától értetődő és természetes is, mindennél világosabban reá cáfol a válsághírekre az, hogy a szőnyegen forgó kérdésekben való állásfoglalás a koalíció vezérei között meg van, s hogy ebben a tekintetben semmiféle elvi eltérés közöttük fenn nem forog. Ha tehát ellentétek forognak fenn, az nem magyar parlamenti körökben egymás között, hanem igenis a magyar felfogás és az osztrákoknak a közös bank mai formájában való fentartásához való meleg ragaszkodása között van meg. Ez pedig magint egészen természetes. Tapasztalattal bíró ember nem képzelhette azt, hogy Bécsben egyszerűen és minden további nélkül lemondjanak arról a hőséges gazdasági erőforrásról, amelyet számunkra többek között a közös bank meg az ennek folyományaként következő vámterület és egyéb gazdasági közösség évtizedekig kiapasztatatlannal szolgáltatott. Számithatott mindenki rá, hogy már akkor, amikor ebben a kérdésben már csak az elvi állásfoglalás is bizonyos aktuálitást nyert, találkozni fogunk oda át az ellentállásnak, a kétségbevonhatlan jogaink érvényesítése meggátolásának minden módjával és minden eszközzel. Számithattunk arra, hogy éppen azok, akik untalan a bankkérdésnek gazdasági kérdés voltát hánytorgatták, ma, amikor tapasztalják azt, hogy a magyar nemzetnek politikai fajsúlylyal bíró elemei egyre közelebb jutnak a bankönállóság éppen gazdaságilag előnyös voltának felismeréséhez, megfordítják a köpönyeget és most már ők igyekeznek politikai motívumokat keverni bele a kérdésbe, ha másképp nem sikerül, olyan szánalmas kapkodás alakjában is, mint amilyen a bankközösségnek a közös hadsereg komoly helyzetekben való készségének junktimba hozása.

Ezekre a dolgokra pedig a mi részünkről a felelet csak egy lehet. A feltétlen és teljes bizalom azokban, akik, — hívják bár Wekerlének, Kossuthnak, And-

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** keztyű-, kötszer- és orvosi műszer tártat Debreczen, Piac-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb **SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gummi görcs érharisnyák, HÁTEGYENESÍTŐK** kaphatók, esetleg mérték szerint készítettnek. E szakba vágó javítások legpontosabban eszközöltetnek. Valódi FRANCZIA és AMERIKAIGUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK.

rássynak, Apponyinak, vagy Justhnak, — egyformán kipróbált és becsületes, igaz magyar, hazafias érzésűkről egyaránt ismert bajnokai a magyar nemzet jövője kiépítésének, akikről csak egy pillanatig sincsen jogában senkinek sem hinni azt, hogy a nemzeti érdekekért való küzdelemben a legcsekélyebb ingadozást is tanúsíthatnának. A küzdelem megvívásának pedig az a módja, hogy ezek mögé a vezérek mögé megbonthatlan, tömör fallanxban sorakozzunk és bizonyítsuk be, hogy igenis ebben a kérdésben is, mint minden olyanban, amely nemzeti önállóságunk kivívásának, nemzeti jogaink érvényesülésének kérdése felfogásbeli különbségek nélkül egységes az egész magyar nemzet.

Ha így harcolunk, a győzelem el nem kerülhető, mert hiszen akkor válságról beszélni sem lehet. Amikor egy változás az előzőnél simább utat nem nyújt a kibontakozásra, akkor válságról szólni sem lehet, amikor egy kormány törekvései mellett az egész nemzet a maga minden akaratával, minden erejével áll meg s amikor a legelső nap elsöpörne ez a nemzeti akarat minden olyan kísérletet, amely ettől az iránytól eltérő törekvés magvát rejtené magában.

Téli kereset a földmivelő-népnek.

Meglepő sorokat olvasunk a fővárosi lapokban, hogy immár százezerre lehet tenni azoknak a gazdasági munkáscsaládoknak számát, akik valamelyes háziiparral foglalkoznak, hogy egy-egy munkáscsaládnak a háziiparral való foglalkozás egy-egy télen százötven korona keresetet biztosít, hogy immár az országban van 68 háziipar termelő és értékesítő szövetkezet s ezek sorában például a tápéi szövetkezet hatvanháromezer korona keresetet osztott ki a múlt évben tagjai között.

Hát biz ezek örvendetes adatok Darányi szociális irányú népjóléti kezdése kezdi levetni a gyermekcipőket. Ma már milliókra megy a népnek ezen a réven való keresete és amit egy percze sem szabad felednünk: éppen télen keresi meg ezeket a milliókat a nép, mikor egyébként a mezőgazdasági munka szünetel s ezzel eddigelé a kereset alkalma is.

Pedig eléggé bátortalanul indult a dolog 1898-ban, tíz év előtt. Akkor mindössze három háziipari kurzus volt az országban első és zsenge kísérletül, már a következő évben 11 s hol vagyunk ma.

Már a múlt esztendőben negyvenkilenc-vármegye területére csapott ki a háziipari akció, 379 községben 391 kurzussal, ezen 11.490 kiscgazda és munkás

sajátítván el a háziiparnak azt az ágát, amely a helyi viszonyok, a nyersanyag könnyű megszerzése nyomán legkedvezőbbnek mutatkozott. Már az akció elején féltékeny gonddal volt azon Darányi földmivelésügyi miniszter, hogy a gazdasági háziipar népiipari jellegét, mezőgazdálkodáshoz való atyaliságát és a tömegárú termelésére való berendezését megőrizze. Hogy a mezőgazdasági háziipar az legyen és az is maradjon, aminek szánták: gazdasági háziiparnak. Tanulják meg a magyar gazdasági háziiparosok a fadaragást, a kosárfonást, a seprő és kefékötést a gyékény és csuhé fonást és nádszövést s ezekben a háziiparokban termeljük azt, amire a mezőgazdaságban nagy tömegre van szüksége. Például kössenek minél több kosarat, hiszen szőlőkosárban is galicziai importra van szükségünk és még most is millió darab jön be évenként ebből a cikkből is hozzánk, holott ma már itthon is millió darabra valót termelnek. De hiszen, ha bármily arányokban is terjed a háziipar, — tultermelésről ne féljünk, mert az intenzív mezőgazdálkodás, — ami felé kétségtelenül haladunk, — egész seregét kívánja a háziipari készítményeknek. Például a baromfitermelés nagy fellendülése következtében nagy számban szükségünk van baromfiszállító ketrecekre és kosarakra. A gyümölcsstermeléssel az export növekedése igen sok téli munkaalkalmat teremt. Ne féljünk tehát attól, hogy amit a háziiparosok készítenek, annak nem lesz piacza különösen, ha — mint amelyre való törekvés komoly jeleit látjuk, — a háziipar térfoglalásával az értékesítés szervezésére is megfelelő gondot fordítunk.

Egy érdekes tünete a korszellemnek, mikor azt is olvassuk, hogy a katonaságot bevonták a háziipari akcióba. Ez új! Ez érdekes. Szinte kíváncsiak lennénk a valójában látni, mikor a szépen feszülő császári nadrágra rákerül a munkáskötő, s a hol a bakamiatyánk pörgött, ott most a munkás előmester tanítja bakáékat, hogy készül a szatyor, a papucs meg a favilla. Valami husz ilyen kaszárnya-tanfolyam van. Katonai regulával s itt e téren ez a regula fényes sikereket ért el máris.

Mindezeket összegezve azt a bölcs új szentenciát kell elmondani erre az egész becsületes szándékre, hogy az emberiségnek az a legnagyobb jólétője, aki minél több munkát tud a népek millióinak adni. A munka a legfőbb jó a világon. És a téli háziipar kérdését fejtegetve, valóban nem szabad elfelednünk a kérdés etikai jelentőségét. A munkában eltöltött életen ritkán vesz erőt a tunya,

a nem boldoguló, a szerencsétlen ember szokott keserősége. A mint a hol izmos háziipar kezdetett, kevesebb a korcsmázó, lézengő nép és nem tudnak a hiveket horgászó vándorszónokok zavaros tanaikra hiveket fogni.

Méltán elvárhatjuk, hogy mindazok, akik a nép hivatott vezetői: lelkészek, tanítók, jegyzők, birtokosok a falu népe jóvoltára a legnagyobb szeretettel fogják a földmivelésügyi kormány szép szándékát támogatni s mindent elkövetnek, hogy a hol háziipari kurzus van, a nép ezt minél nagyobb számban keresse föl és a hol még nem volt, annak rendezése érdekében a szükséges lépéseket idejére megteszik.

H I R E K.

— **Justh Gyula** képviselőházi elnökünket tudvalevőleg kedden délelőtt a király Ö felsőge a válság alkalmából kihallgatáson fogadta. A házelnököt bécsi útjára elkísérte fia dr. Justh János orsz. gyűl. képviselő is s így nagyon természetes, hogy nemcsak a házelnököt, de őt is ezer és ezer kérdéssel ostromolják a Burgban törtétek felől.

— **Névnapok.** Hétfőn Hollandy Pál kir. adóhivatali ellenőrt, Kürthy Pál földbirtokost és Kiss Pál kereskedőt, csütörtökön pedig Varga Károly gazd. szaktanitót és Márton Károly ref. tanitót a jóbarátok és tisztársak egész serege üdvözölte.

— **Borbély Sámuel** takarékpénztári pénztárnok, ki harmadfél hónap óta csuzos bántalmakban szenved, pár heti kurára a Szent-Lukács fürdőbe utazott.

— **Kinevezés.** Márton Lajos hajduszoboszlói ref. néptanítót a földmivelésügyi miniszter a debreczeni gazd. akadémia pällagi intézetéhez tanítóvá és ösztöndíjas gazd. ism. iskolai növendékké nevezte ki.

— **Új könyvelő.** Ifj. Gaszner Károlyt a huszti takarékpénztár r. t. elsőkönyvelővé választotta.

— **Időközi tisztújító közgyűlést** tart Hajduszoboszló város képviselőtestülete febr. 4-én. A közgyűlés alkalmával Kovács Gyula alispán fog elnökölni, kinek tiszteletére Padrah Sándor kir. közjegyző ebédet fog adni. A közgyűlés néhány megüresedett irnoki állást fog betölteni.

— **A Hajdumegyei Takarékpénztár** r. t. január 24-én délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését Hajduszoboszlón Adler Samu igazgató elnöklete alatt az intézet helyiségében. A közgyűlésen nagy számmal jelentek meg úgy a részvényesek, mint a Kabai, Püspökladanyi és Hajduszováti fiókintézetek képviselői. Adler Samu igazgatói

Butor kiállítást

WEISZ GYULA kárpitos és diszitő butorraktárában.

DEBRECZEN, Szécsényi-utca 19, szám.

nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédlő, szalota, hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban ka phatók

— **Hajduszoboszló r. t. város** képviselőtestülete január hó 30-ik napján, szombaton d. e. 9. óraker a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Főbb tárgyak: Alispáni és vármegyei határozatok a különféle alapok vizsgálatáról s a város 1909-ik évi közpénztári és községi közmunka költségvetésének felülvizsgálatáról, Kiss János felelősségével, és polgármesternek ide vonatkozó előterjesztésével. Soós Mihály és társai kérvénye az ev. ref. egyháznak adott 200 hold föld telekkönyvi rendezése tárgyában. Polgármester és t. ügyész jelentése a „Bika“ italmérő helyiség kiadása tárgyában megtartott árverés eredményéről, kapcsolatban Sándor Lajos utóajánlatával. Dr. H. Kovács Bálint előterjesztése, melyben tisztviselői állásáról lemond. Székely József házi pénztári ellenőr kérvénye a gyámpénztári ellenőri állásnak másra leendő átruházása tárgyában. Méntelep értesítése a zab és széna megtérítési áráról, kapcsolatban v. gazda jelentésével. Állami gyermekmenhely értesítése, kapcsolatban ennek 1202 korona menhelyi gondozási költség megfizetése iránt. Belügyminiszeri leirat a város 1905-ik évi gyámpénztárának megvizsgálása tárgyában. Polgármester jelentése arról, hogy Krisztián Pál jegyző a 7271 kgy. határozatnak eleget nem tett. 7365—1903. Kir. pénzügyigazgatóság felhívása a fogyasztási adónál állami segély igénybevétele tárgyában. Az Általános Népkör kérvénye a háziipar meghonosítása tárgyában. Debreczeni m. kir. üzletvezetőség kisajátítás iránti kérvénye a közlegelőből 27 négyszögöl területnek vasuti közlekedés céljából. Az olaszországi segélybizottság kérelme a sicíliai és calábriai földrangések által szerencsétlenül járt lakosság segélyezése tárgyában. Vallás és közoktatásügyi miniszeri leirat a községi gazd. ismétlő iskola államosítása tárgyában. Nagy kölcsön felvétele iránti állandó választmányi javaslat. A Kösely alatti s egyesek által birt területek tkvezési ügyében tanácsi javaslat.

— **Tüntetés a törvény ellen.** Rákosi Fábián hajduszoboszlói lakos, róm. kath. vallású városi képviselő férjhez adta a leányát egy Radácsi nevezetű fiatal emberhez. Hetfőn délelőtt volt a polgári, s ezt követőleg egyházi esküvő. Nagy volt azonban a Káldy Imre anyakönyvvezető meglepetése, mikor az anyakönyvi hivatalos helyiségbe feltett kalappal, szájukban füstölő szivarral léptek be a lakadalomhoz tartozó férfiak. Káldy erélyes felhívására valami nehezen a szivarokat eldobálták s a kalapokat lekapkodták a nagy hősök. Mikor azonban az egybekelési aktus megtörtént, újabb meglepetés jött. Sem a vőlegény, sem a menyasszony, de még Máyer Kálmán r. cath. kántor-tanító, násznagy, aki uri ember volna, sem irták alá az egybekelési jegyzőkönyvet. Minthogy a törvény nem kötelez senkit az aláírásra, az anyakönyvvezető nem erőszakolhatta őket, az esetnek azonban gyorsan híre ment a városban és közmegebotránkozást keltett. Bocskay lovas hajduvárosában felütötte fejét a reakció, a klerikálizmusnak ez a fattyu hajtása. Félt, hogy e vak lé-

pésnek követői akadnak, de még féltőbb, hogy a vallási szeretetben és türelemben nevelt lovas hajduk botra kapnak, fütőköt ragadnak s az állam törvénye ellen ok nélkül büntetőket ismétlődés esetén úgy kiporolják ott a helyszínen, hogy száz Molnár apát és száz Kocurek sem segít rajtuk. Azért tehát lassabban a testtel fekete lovagok.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos, ismét rendel Debreczenben február 4-ikén egész nap és 5-ikén d. e. 11 óráig Darabos u. 55 sz. alatt, ahol különösen tüdő és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikerült gyógyításairól híres orvost.

— **A rendőrkapitányi** iktató-kiadói állásra pályáztak; Kaszás Mihály és Vári Mihály, az adóügyi irnoki állásra: Csajkos Géza, Székely Imre és Vári Mihály.

— **A városi alkalmazottak** 1909 év téli ruhái elkészítésére nézve a férfiszabók ajánlataikat beadták, a 22 rendbeli ruha elkészítésével 1082 korona 40 fillér ajánlati árban Sallay Péter és Árva Ferencz társas vállalkozók, a többi köpeny s egyéb ruházat elkészítésével pedig 472 korona 20 fillér árért Kovács Jeremiás helyi szabó bizatott meg.

— **A vasutuczai** polgári olvasókörben január hó 31-én vasárnap délután 2 óraker Etédi Kelemen János népszerű előadást tart.

— **A febr. 6-diki dalestély** iránt úgy a városban mint a vidéken nagy érdeklődés mutatkozik. Vidékről is nagyon sokan megjelennek, hogy Zöldi Marcziremek muzsikájában gyönyörködjenek.

— **Iparügyek.** Bogdán Károly kerékgyártó ipar, Weisz Jenő szatócs ipar gyakorlására nyertek igazolványt a városi tanácstól.

— **A vadásztársaság felebbezése.** A vadásztársaság képviselőjében Erdős Lajos elnök megfelebbezte a képviselőtestületnek 1908 december hó 10-én hozott azon határozatát, mely szerint a város területére kiterjedő vadászati jog bérlete csakis 1909 augusztus hó 1-ig terjedő időre adatott ki, holott a vadásztársaság abban a hiedelemben árverelt, hogy a bérlet 6 évre terjed. Az évi bérlet összeg 200 koronát tesz ki.

— **Állandó választmány** tartott f. hó 28-án és 29-én, mikor is a 30-iki közgyűlés tárgyai lettek javaslatokkal ellátva. Az 1909. évi közpénztári költségvetést a vármegye azzal hagyta jóvá, hogy a közadókulcs az 1886. XXII. t. cz. 130. §-a szerint 3. csoport alapján vetessék ki. Ez megfellebbeztetik. Soós Mihály s társai a 200 hold földnek a ref. egyház használata tárgyában szerkesztett 1891. évi közgyűlés helyesbítése iránt kérelmet adtak be. Erre nézve polgármester és tisztviselői ügyész küldetnek ki véleményes javaslatot. A Bika bérbeadására nézve — miután a város Áron Miksa 5150 koronás ajánlattal nem elégszik meg — újabb árverés fog tartatni. Dr. H. Kovács Bálint városi orvosi állásról lemondása elfogadtatik, s alispán felkératik a megüresedett állás betöltésére. Székely Józsefnek 100 kor., állapittatik meg évi tiszteletdíjban a gyámpénztári ellenőri teendők végzéséért. Állami gyermekmenhelyi gyermekek elhelyezéséről polgármester je-

lentése tudomásul vétetik. Krisztián Pál s. jegyző fellebbezése a szabadságidőt megtagadó közgyűlési határozat ellen tudomásul vétetett. A gyékényfonó háziipar meghonosítására 200 kor. kiutaltatott. A sicíliai és kalábriai földrangés által sujtott szerencsétleneknek 50 kor. segély kiutaltatott. A Kösely melletti részről kiosztott területek betétszerkesztésnéli átíratására az engedély megadatik.

— **A gazdasági ismétlő iskolaszék** folyó hó 26-án gyűlést tartott, amelyen a gazdasági ismétlő iskola államosítása vétetett tárgyalás alá. Határozatba ment, hogy az iskolaszék az államosítást kívánja, kijelenti, hogy a közoktatásügyi miniszterium által kívánt 20 hold földet a város már tényleg felajánlotta, a mi a mostani telep közvetlen közelében fekszik, s azzal egy tagban van. Kinyilvánítja továbbá az iskolaszék, hogy a város a telep tisztviselőjének csak 80%-ára tart igényt. A 20% a szaktanítót illeti. A gyakorló területen egy tan és munkaterem és a gazdasági szaktanító részére törvényszerű lakás építetik. — Az állam a személyi kiadásokat, a város a dologi kiadásokat fogja viselni. — Az iskolaszék határozati javaslata a f. hó 31-diki közgyűlés elé kerül.

— **Mindennek az idő** a legalaposabb próbája. Különösen áll ez a gyógyszerekre nézve. Ha mérlegeljük, hogy a „Scott-féle Emulsió“ 30 évnél hosszabb próbát állott ki, úgy tényleges jószágáról bizony meg lehetünk győződve. A „Scott-féle Emulsió“ főleg csukamájolajból áll. Ezt azonban teljesen jó ízű és mindenkinél könnyen emészthető formában nyújtja. A „Scott-féle Emulsió“ minden gyógyszerertében raktáron van.

— **Házikoszt a bodegában,** Alulírott van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy bodegámban Nagy János főpinczér urat alkalmaztam kiszolgálásra. A mai naptól kezdve jó házi kosztra elvállalok abonánsokat. Szolid, előzékeny kiszolgálás, tisztán kezelt borokról, valamint riss hideg felvágottokról biztosítom a n. é. közönséget. Minden vasárnap este különböző festélyeket tartok. Szives pártfogást kérve. Tisztelettel: Sallay Péter bodega tulajdonos.

— **Benyáts Emil** főtéri üzlete Debreczenben, kezdett kézimunkák, és hozzávaló anyagok legolcsóbb beszerzési forrása. Harisnyakötő iparvállalata harisnyák kötését és fejelését elvállalja.

— **Pliszérozó, gouwerirozó intézet** Debreczen Csapó utca 63. Iklódyné. Remekszép és olcsó, postán azonnal.

— **Eladó méz.** Balla István kir. állatorvosnál Posta utcával szemben (Zubó-féle házban) pergetett méz kilója 1 K 20 fillér. fehér lépes méz kilója 2 koronáért kapható.

— **Hadkötelesek figyelmébe.** Az 1888. évben született hajduszoboszlói illetőségű I korosztályú állítás kötelesek sorsuzása folyó évi február hó 3-án délelőtt 9 óraker a városháza nagytermében fog megtartatni. Ezen sorsuzásra azzal hívom meg az I korosztályú állítás köteleseket, hogy az ott megjelent állítás kötelesek részére a sorsszámok alólírott r.-alkapitány által hivatalból fognak kihuzatni. Hajduszoboszló, 1909. január hó 27. Tokay József r. alkapitány, sor. jár. tisztviselő.

— A Gazdasági bank f. hó 31-én délelőtt 10 órakor tartja évi közgyűlését a népsegélyző szövetkezettel együtt. A szövetkezettel a törzsbetétek jegyzése igen szépen folyik, ezzel egyidejűleg kölcsönök is nyújthatnak, és pedig minden törzsbetét után 50 K, amely összeg heti 20 filléres befizetésekkel törlesztetik igen olcsó kamatláb mellett.

— A hajduszoboszlói dalegylet a kecskeméti országos hangversenyen való részvételi költségei fedezésére 1909. év február hó 6-án szombaton a Kaszinó összes termeiben hangversenyt s ezt követő táncmulatságot rendez. Belépti díj: személyjegy 2 kor., családjegy 4 kor. Csupán a hangverseny meghallgatására 1 koronás személyjegy is adatik ki. Kezdeté este 8 órakor. Műsor: 1. Dalünnepen. Thern Károlytól. Énekli a Dalegylet. 2. Felolvasás. Tartja: Zöldy Marci ur amerikai élményéből. 3. Részlet Verdi „La Traviata“ című operájából. Zongorán előadja: Adler Ferenczné urasszony. 4. Népdalok. Énekli: Nagy Andeás debreczeni énekes ur Tóth Lajos ur zongora kísérete mellett, 5. Magyar népdalok. A helyi zenekar kísérete mellett játsza Zöldy Marci ur. 6. Magyar népdalok. Énekli a Dalegylet.

— Milyen lesz a tél? Fab Rudolfnak követője akadt Bürgel H. Brunóban, akinek időjós kalendáriuma mostanában jelent meg a berlini könyvpiacra. Bürgel néhány sikerült jóvendőlés révén, igen hamar lett népszerű a német nagyközönség körében, s mi több, a meteorologusok is kezdik komolyan venni. Bürgel megjegyzi, hogy Falb jóvendőléseiben egy kissé szertelenségre ragadtatta magát, s hogy a hold befolyása és a vulkánikus kitörések közt tényleg meglevő összefüggésnek tulságosan nagy szerepet juttatott. Tagadhatatlan azonban, hogy ez a szomszédos égitest azokon a napokon, amikor állásánál fogva vonzóereje a legerősebb, a földkéreg feszültségére bontó hatással lehet. A hold tehát nem közvetlen előidézője a földrengésnek. Milyen lesz hát az időjárás az ideai farsangban? Erre nézve Bürgel így biztat minket: Az igazi hideg csak január 22-én, az első igazi kritikus napon köszönt be. Csapadék azonban hó és eső alakjában csak e hó vége felé várható. Február hónap sem ígérkezik valami barátságos jellegűnek. Első napjaiban aránylag meleg idő várható, de már 5-ikén elég kritikus nap lesz, mely nedves, kellemetlen és szeles időt hoz magával. Február 10-én kissé csendesül a szél, a barométer emelkedik, a hőmérséklet csökken, s itt-ott hóesés lesz; 20-ikán azonban már elsőrangú kritikus napra virradunk, mely nagy hideggel köszönt be. E napra több bányakatasztrófát jósol Bürgel; de már február 18. és 19-ikén is lesznek néha bányalég robbanások. A hideg idő 25-éig tart, amikor hőemelkedés, de egyszersmind szeles idő várható. Február végén gyakori lesz a havazás, amiből még márciusban is lesz részünk bőven. Március 21-ére várható kritikus napot heves hóviharak, jég- és zimankós eső előzi meg.

— Gazdák figyelmébe. A gazdasági munkás és cselédsegély pénztárról szóló

1900 évi XVI. t.-cz. alapján baleset esetében a gazdasági munkás és cselédsegély pénztár a segélyt egyéb feltételek fenforgása esetében is csak akkor folyósítja, ha a sérült cseléd az azon évi összeírásai lajstromba felvételre, az idézet törvény szabályainak pontos végrehajtása úgy a gazdáknak mint a cselédeknek fontos érdeke. Felhívhatnak ennél fogva a cselédirtó gazdák, hogy gazdasági cselédeiket az adóügyi jegyzői hivatalban 8 nap alatt okvetlenül jelentsék be s az értük járó 1 K 20 f. hozzájárulási díjat az adószedőnél előre is fizessék be, nehogy a mulasztásból eredő eljárás miatt anyagi kárt szenvedjenek. Hajduszoboszló 1909 január 21-én Csiha Márton aü. jegyző.

CSARNOK.

Téli kép.

Írta: Jakab Ödön.

Borong a nap, közelg az alkony,
Bus asszony ül az utcasarkon,
Irgalmat esdve, könnyben ázva
Tekint a sürgő sokaságra.

Keblére, mig gyász, gondok nyomják
Óva szoritja kis porontyát
Mintha félne: a sors haragja
Nehogy még azt is elragadjá,

És a kis, gyöngye jószág enyhén
Alszik ott édes anyja keblén,
Simulva annak hő szívéhez:
A téli fagyból mit sem érez.

S az emberek, kik arra mennek,
Durván zavarják fel a csendet,
Egy sem törődik, hogy a láрма
Zaján fölédred a kis árva.

Pedig az Isten ellen tesz, ki
Azt a gyermeket felébreszti!
Ki tudja; mig a sirig bolygott,
Lesz még valaha ilyen boldog?

Mert mulnak majd a gyermekévek,
Jönni fog majd a férfi élet,
S mitől az anyja most úgy reszket:
Nyomor, hidegek akkor is lesznek.

De a kebel mely melengette,
Maroknyi porrá lesz majd esve,
Melyre a buból, fájdalomból
Vissza többé hiába gondol!

Mint a vándor, ki téliidőben
Vesződik gyilkos hómezőben,
S meleg tavaszra gondol vissza,
Mely régen el van már viritva!

Közgazdaság.

Mérsékelt áru menettértijegyek életbeléptetése. A magyar kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint a Szatmár — Mátészalkai h. é. vasuton 1909 évi január 1-től kezdődőleg Szatmárnémeti és Vetés állomások között két napig érvényes III osztályu menettérti jegyek fognak kiadni 0.70 korona mérsékelt menetáron.

IRODALOM.

A „Magyar Fürdőkalauz“ 1909. II. kiadása, szokatlanul diszes kiállításban, a napokban hagyta el a sajtót. — Az ügyesen összeállított, könnyen áttekinthető, hézagpótló munka, magyar és német nyelven illusztrálva részletesen ismerteti a magyar fürdőket, gyógyhelyeket, nyaralótelepeket, szanatóriumokat, viz-és magán-egyógyintézeteket, nemkülönben a hazai ásvány-és gyógyvizeket.

Erdős József a munka szerkesztője igazán dicséretes és sikeres munkát végzett, amidőn szakavatott tollal és nem mindennapi rutinnal vette kezébe a hazai fürdők eddig selejtes irodalmának ügyét, produkálván olyat, aminőt eddig sajnálattal kellett nélkülözniünk irodalmunk ezen ágában. A nélkülözhetetlen diszmunka szerkesztője valóban megérdemli a legteljesebb elismerést ezen hazafias vállalkozásáért, mert a munka hivatva van arra, hogy a nagyközönség előtt helyes világításban mutassa be, a magyar fürdőket és ezáltal gátat vessen a magyarságból a külföld fürdőibe és külföldi ásványvizekért kiözönlő sok milliónak. — A diszművet, mely határozott nyeresége irodalmunknak, ajánljuk figyelmébe minden érdeklődőnek, különösen pedig azoknak az illetékes köröknek, akiknek hivatásuk pangó hazai fürdőink ügyét elősegíteni.

A diszesen bekötött munka az ország valamennyi vasuti és hajófülkéiben, orvosoknál, egyletekben és nagyobb szállodákban nyer díjmentes elhelyezést. A diszmunkát bárkinek is ingyen küldi meg a „Magyar Fürdőkalauz“ kiadóhivatala, Budapest, Eötvös-utca 36. I. 9.

549

1909

Pályázati hirdetés.

Hajduszoboszló rend. tan. városánál megüresedett rkapitányi iktató-kiadói, valamint az adóügyi-írnoki állásra — mely állások külön-külön 730 kor. javadalmazással vannak összekötve — s esetleg ezek betöltése folytán üresedésbe jövő más állásokra alispán urnak 352/909 sz. rendelete alapján pályázat hirdettetik.

Felhívhatnak mindazok, akik a fentebb jelzett állásokat s esetleg azok betöltése folytán üresedésbe jövő más állásokat elnyerni óhajtják, hogy okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket f. év február hó 3-ik napja délutáni 5 órájáig hivatalos helyiségemben adják be.

Ezen fenti állások folyó évi február 4-ik napján d. e. 10 órakor megtartandó időközi tisztújító közgyűlésen választás útján fognak betöltetni.

Kelt Hajduszoboszlón, 1909 évi január hó 25-ik napján

G. Tóth János
polgármester.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Arad.

2061 909. sz.

II.

Versenytagyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáros versenytagyalást hirdet:

a Sofronya állomáson létesítendő talpfatelítő csarnok előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges anyagok közül a homokot, terméskövet és szénsalakot a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsájtja vállalkozó rendelkezésére, a többi összes építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. (1. szerződés-tervezet 4. §-a pontját)

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségcsúszítás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók. Az építmény tervei a pályafentartási osztálynál megtekinthetők. Ugyancsak az említett hivatalnál megtekinthetők a munkák és szállítások kiadására vonatkozó feltétfüzet általános határozatai, az államvasutak vonalain előállítandó épületek leírása és feltétfüzetek részletes határozatai is, melyek a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti nyomtatványtárából megszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, egymint pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költségcsúszítást pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlathoz fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 2051/909. sz. versenytárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak Sofronya állomásán létesítendő talpfatelítő csarnok előállítási munkálataira“ kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi február hó 16-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája I. em. 13. ajtó sz.)

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetősége I. osztályában azonnal felbontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtására megelőző napon, vagyis 1909. évi február hó 15-én déli 12 óráig a pályázónak 3000, azaz Háromezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdett versenytárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldethető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzet árfolyam szerint számíttatnak de névértéken felül számításban nem vétetnek.

Azon felek, kik a postatakarékpéntár cheque forgalmában bent vannak, a bánatpénzt a postatakarékpéntár útján is letehetik. Az ajánlatban a bánatpénz letételének megtörténte megemlítő ugyan, de az erről nyert letéti jegy nem csatolandó. A bánatpénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bánatpénzü el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalanul kiállított, az ajánlattevő, vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szövegű, pecséttel le nem zárt, sértett borítékba helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre nézve az előírt bánatpénz előlegesen le nem téteteit, figyelembe nem vétetnek.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnának, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Aradon, 1909. évi január hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

Legszebb téli áruk,
u m. mosó **barchentek, flanellek,** továbbá **paplanok, flanel takarók, szoba és lópokróczok,**
valódi Jéger alsóruhák,
harisnyák, lábtörlők, színes és fehér kész barchent fehérneműek

Kardos László

vászon és

menyasszonyi kelengye üzletében

Debreczen, Kossuth-utca 9.sz

Határozott ár.

Alapított 1831

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye

Vászon kész fehérnemű

Női divatárak külön szőnyegosztály

Linoleum

!!! Óriási választékban !!!

Kerekes Kálmán fűszerkereskedése

Hajduszoboszló, Vasut-utca, saját ház.

Raktáron tartja az összes fűszerneműk cikkeit, továbbá kis üstön főlt pálinkát, liquöröket,

gesztenyét, hegyi mustot, citromot, narancsot, fügét, trapista, és ementáli sajtokat.

Füstölt és paprikás szalonna, száraz kolbász és sertés hus.

Bérekocsi vállalatában naponta 12 kocsi áll a közönség rendelkezésére

Az üzlet melletti épületben egy kovácsműhelynek való helyiség kiadó.

Bérekocsi megrendelhető Schiffer József urnál is.

Fegyverek,

Revolverek

**30–50 százalékkal
olcsóbban**

kaphatók nálam, mintha másutt részlet-
fizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve leg-
ujabb árjegyzékemet.

Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb
sportcikkekből állandóan dús raktár.

Földesi L.

fegyver és sportcikk-üzlete.
Budapest, VII. ker., Rákóczy-ut Na
ponta 100 csomagotküld vidékre

A legnagyobb termést biztosít

kalászos-, luczerna- és kapás növények-
nél; feltűnő jó eredményt mutat ki szőlő-
ben (70–95 hektoliter) a

fekalkompost-trágya

(emberürülék, tüzeppel szagtalanítva), fe-
ülmulja a műtrágyát, mert több évi ter-
mőerővel bír és tartós eső sem képes
elmosni.

100 mm. a telepen átvéve . . . kor. 70

100 mm. a vasútállomáson kocsiba
rakva kor. 90

Vidékre külön ajánlattal szolgálunk az ot-
tani állomásig bérmentve.

Debreczeni trágyagyár részvénytársaság.

Debreczen Sas-utca 3. szám.

Még azokat is, akik éveken át más
használtak, meghódította a valódit

**E R Ő
SÓSBORSZESZ,**

mert mindazt egyesíti magában, amit
egy igazán jó és hatásos háziszertől
várni lehet,

Őre az egészségnek, fertőtleníti, erő-
sít és edzi az izmokat, fájdalomcsilla-
pító. Páratlan mint szájviz, haj- és
bőrápolószer.

Szükséges minden háztartásban
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill.,
1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért
küld utánvétellel vagy a pénz előzetes
beküldése után

KOSMOS laboratórium GYŐR.

Kapható mindenütt.

Vigyázz !!

**Ha arany, ezüst és ék-
szerárut vásárol, hogy
azt csakis szolid helyen
szerezze be.**

V a s á r i

ajándékul legalkalmasabb

**arany-óra, ezüst-óra
vagy ékszertárgy.**

Szegény és gazdag egyaránt meg-
találja amit keres

**Szép ajándékot ép úgy vá-
sárolhat néhány koroná-
ért, mint sok pénzért**

Halász Nándor

ékszerész és órás üzletében
Debreczen, Piacz-utca 24,
Fehérló szálló épület.

**Dustartalmu árjegyzékemből különösen
kiemelem a következőket:**

45. szám. Valódi 14 karátos arany nyakláncz szivvel	— — —	8 frt 50
81 szám. Valódi 14 karátos arany- gyűrűk	— — —	2 frt 80
236. szám. Valódi 14 karátos jegy- gyűrűk karika	— — —	5 frt —
90 szám. Valódi gyémánt gyűrűk	— — —	9 frt —
42 szám. Valódi 14 karátos arany karék	— — —	12 frt —
88. szám. Valódi 14 karátos arany brosh	— — —	4 frt 50
27. szám. Valódi 14 karátos arany kereszt	— — —	2 frt 80
21 szám. Valódi 14 karátos női arany órák	— — —	14 frt —
58. szám. Valódi 14 karátos arany órák	— — —	32 frt —
86. szám. Valódi 14 karátos arany nyakkendő tük	— — —	3 frt 50
75. szám. Valódi ezüst óra	— — —	5 frt 50
196 szám. Valódi nickel óra	— — —	2 frt 85
201. szám. Valódi tula óra	— — —	7 frt 80
304. szám. Valódi ezüst láncz	— — —	1 frt 15
414. szám. Valódi ezüst karperecz	— — —	2 frt —
18. szám. Ébresztő órák	— — —	1 frt 80
44. szám. Valódi 14 karátos karika függő	— — —	1 frt 60

Vidéki megrendeléskenél elegendő a szám!